

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI EKOLOGIYA VA IQLIM O‘ZGARISHI
MILLIY QO‘MITASI HUZURIDAGI DAVLAT EKOLOGIK
EKSPERTIZASI MARKAZI
QASHQADARYO VILOYATI FILIALI**

Manzil: 180100, Qarshi shahar, Jayxun ko‘chasi, 5- uy, Tel: 75-221-00-68

**DAVLAT EKOLOGIK EKSPERTIZASI
XULOSASI**

TARTIB RAQAM 01-02/05-5952

HUJJAT TURI Atrof-muhitga ta'sir to'g'risidagi ariza loyihasi

**Davlat ekologik ekspertizasi buyurtmachisi: BEBAHO LOYIHA MASULIYATI
CHEKLANGAN JAMIYATga berildi.**

STIR: 307454434

**Obyekt nomi: Mirishkor tumani Oltin Boshq mahalla fuqarolar yig‘ini
hududida aholini ichimlik suvi bilan ta‘minlashda ichimlik suvi tizimlari
qurilishiga atrof muhitga ta’sir ko‘rsatish to‘g‘risidagi bayonot loyihasi**

**Loyihalarini ishlab chiquvchi nomi: "EKO ELEGANT" MAS‘ULIYATI CHEKLANGAN JAMIYAT
STIR: 309112122**

Davlat ekologik ekspertizasi mas‘ul eksperti: PO‘LATOV ANVAR DAVRANOVICH

O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2020-yil 7-sentabrdagi 541-son qarori bilan tasdiqlangan 1-ilovaga muvofiq, ushbu davlat ekologik ekspertizasi obyekti atrof-muhitga ta’sir ko‘rsatishning III toifa toifasining 7–bandiga mansub.

O‘tkazilgan davlat ekologik ekspertizasi natijasi: **Ijobiy xulosa**

Davlat ekologik ekspertizasi xulosasi: **Ilovasiz huquqiy hujjat hisoblanmaydi**

Berilgan sana: 16.06.2026

Amal qilish muddati: 16.06.2029

Ekologik ekspertiza obyektining ekologik talablarga muvofiqligi, joylashuv nuqtalari koordinatalari, atrof-muhitni muhofaza qilish chora-tadbirlari, bajarilishi shart bo‘lgan talablar va boshqalar to‘g‘risida ilovada keltirilgan O‘zbekiston Respublikasi ekologiya, atrof-muhitni muhofaza qilish va iqlim o‘zgarishi vazirligining Davlat ekologik ekspertiza markazi va filiallarining ekspert xulosasi ushbu davlat ekologik ekspertizasi xulosasining ajralmas qismi hamda unda belgilangan talablar bajarilishi shart hisoblanadi.

Izoh: Buyurtmachi tomonidan davlat ekologik ekspertizasi xulosasida nazarda tutilgan ekologik talablarga rioya etilmaganda, davlat ekologik ekspertizasi xulosasi qonunchilikda belgilangan tartibda bekor qilinadi.

Direktor

J.Berdiyev

Davlat ekologik ekspertizasi natijalari bo'yicha **Ekspert xulosasi talablari**

- 1. Qurilish maydonining yuzasidan hosil bo'ladigan changdan himoya qilish chora-tadbirlarini qurish;*
- 2. Obyektda suv quvurlarini tortish davrida qabriston, chiqindixona, hayvonlarni ko'mish joylarini, filtratsiya maydonlarini, gung saqlash joylarini hamda boshqa shu turdagi obyektlarni chetlab utib muhofaza zonalarini saqlash;*
- 3. Qurilish ostiga qoladigan hosildor tuproq qatlamini qirqib olib qayta foydalanish hamda obyektda qurilish ishlari tugagandan so'ng yerlarni rekultivatsiya qilish;*
- 4. Obyekt qurilishi davrida yuzaga keladigan oqovalar va chiqindilarni o'z vaqtida to'plab belgilangan tartibda joylashtirish;*
- 5. Toza texnologiyalardan samarali foydalanishda elektr energiyasini imkon qadar tejovchi va obyekt faoliyati jarayonida atrof-muhitga salbiy ta'sir ko'rsatmaydigan energiya tejovchi muqobil energiyalardan foydalanishda quyosh panelli batareyalari o'rnatilishini ta'minlash (O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 16-fevraldagi PQ-57-son qarori);*
- 6. Qurilish-montaj ishlari davomida hosil bo'lgan qurilish chiqindilarini olib chiqib ketish va poligonlarga joylashtirish bo'yicha sanitar tozalashga ixtisoslashgan korxonalar bilan shartnoma tuzish (VM 28.01.2021 yil 40-son qaror).*
- 7. Qashqadaryo viloyati ekologiya va Iqlim o'zgarishi bosh boshqarmasi tomonidan obyektning qurib-tiklash jarayonida O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2014-yil 5-avgustdagi 216-sonli qarorining 35, 40 va 41-punktlariga asosan ekologik nazoratni amalga oshirish;*
- 8. Inshoot va obyektlar, yer osti va yer usti muhandislik ta'minoti tarmoqlari (gaz, suv, elektr, oqava suv, aloqa va boshqalar) va inshootlari bilan masofani me'yorlarga amal qilgan holda saqlash;*
- 9. Suv quvurlarini tortish davrida daraxtlarning tomirlariga ziyon yetkazilishiga yo'l qo'yimaslik;*
- 10. Davlat o'rmonfondiga kirmaydigan daraxt va butalarning qimmatbaho navlarining kesilishiga moratoriy amal qilishi muddatsiz davrga uzaytirilgan bo'lib, atrofdagi daraxtlarning o'suvchanlik darajasiga va kesilishiga yo'l qo'yilmasin. (2021 yil 30 dekabrda PF-46-sonli Farmoni).*
- 11. Qurilish jarayonida kam qimmatli daraxt va butalar xalaqit bergan taqdirda belgilangan tartibda viloyat ekologiya boshqarmasiga murojaat etilishi talab etiladi (2022-yil 22-fevraldagi 86-son qaror).*

NAZORAT UCHUN

Qashqadaryo viloyati ekologiya va Iqlim o'zgarishi bosh boshqarmasi Mirishkor tumani Oltin Boshqoq mahalla fuqarolar yig'ini hududida aholini ichimlik suvi bilan ta'minlashda ichimlik suvi tizimlari qurilishiga atrof muhitga ta'sir ko'rsatish to'g'risidagi bayonot loyihasida keltirib utilgan ekologiya va atrof-muhit muhofazasiga oid chora-tadbirlarni o'z vaqtida bajarilishini **nazoratga olish talab etiladi**.

Loyihani ro'yobga chiqarish to'g'risidagi Davlat ekologik ekspertizasi xulosasi ruxsatnoma tarzida amaldagi qonun talablari asosida olinadigan hujjatlar o'rnini bosmaydi va ularni olish zaruriyatini inkor etmaydi.

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 541-sonli 07.09.2020 yildagi qarori bilan tasdiqlangan "Davlat ekologik ekspertizasi to'g'risidagi Nizom"ni 3 bob 26-band, 6 bob 47-band va 7 bob 57-bandlariga binoan: buyurtmachi davlat ekologik ekspertizasiga taqdim etilgan hujjatlar va ma'lumotlarning to'g'riligi va haqqoniyligi uchun javobgar bo'ladi.

Davlat ekologik ekspertizasining loyihani amalga oshirishning maqbulligi to'g'risidagi xulosasi **uch yil** davomida amal qiladi, agar ushbu muddatda loyihalashtirilgan ishlar bajarilmasa yoki loyiha qarorlari o'zgartirilsa, qonun hujjatlarida belgilangan tartibda davlat ekologik ekspertizasiga yangi atrof muhitga ta'sirni baholash materiallari loyihasi ishlab chiqilishi va taqdim etilishi kerak.

Quyidagi hollarda davlat ekologik ekspertizasi xulosasining amal qilishi tugatiladi: buyurtmachi tomonidan davlat ekologik ekspertizasi xulosasida ko'rsatilgan talablarga rioya qilmaslik va qonun hujjatlarida belgilangan boshqa hollarda.

Xulosa talablarini bajarilishini nazorat qilib borish Qashqadaryo viloyati ekologiya va Iqlim o'zgarishi bosh boshqarmasining Mirishkor tumani bo'limi boshlig'iga yuklatiladi.

Ma'sul ekspert: PO'LATOV ANVAR DAVRANOVICH

Obyekt haqida qisqacha ma'lumot

Davlat ekologik ekspertizasiga Mirishkor tumani Oltin Boshqoq mahalla fuqarolar yig'ini hududida ichimlik suvi bilan ta'minlashda ichimlik suvi tizimlari qurilishiga atrof muhitga ta'sir ko'rsatish to'g'risidagi bayonot loyihasi hujjatlari taqdim etilgan.

Obyekt O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2020 yil 7-sentyabrdagi **541-sonli qarori bilan tasdiqlangan 1-ilovasi «Davlat ekologik ekspertizasidan o'tkaziladigan faoliyat turlarining» ro'yxatiga** asosan atrof muhitga ko'rsatadigan ta'siriga ko'ra past darajada (**III toifa**) xavfli ta'sir faoliyat turiga mansub bo'lib, ichimlik suv quvuri faoliyatini amalga oshiruvchi obyektning tashkil etishdan iborat.

Ichimlik suv quvuri qurilishi rejalashtirilgan yer Mirishkor tumani Oltin Boshqoq mahalla fuqarolar yig'ini hududida joylashgan. Ichimlik suv quvurining uzunligi 11 km ni tashkil etadi.

Obyekt joylashgan yer maydoni Geografik koordinatalari GOOGLE tizimi bo'yicha 1-nuqta **38°57'57.91" SHK 65°16'24.62" SHU**, 2-nuqta **38°55'8.21" SHK 65°10'12.80" SHU** da joylashgan.

Obyektning joylashgan hududda aholi turar joylari, ma'muriy binolar, savdo va maishiy xizmat ko'rsatish binolari, avtomobil yo'llar, yer usti va yer osti muhandislik kommunikatsiya tarmoqlari qurilib foydalanib kelinmoqda.

Hududning iqlimi keskin kontinental bo'lib, asosiy yog'ingarchiliklar bahor va qish oylari tushadi.

Atmosfera havosining o'rtacha namligi eng sovuq oylarda 62 % eng issiq oylarda 23 % ni tashkil etadi. Eng sovuq oylardagi o'rtacha maksimal harorat -2,8 selsiyni eng issiq oylardagi o'rtacha maksimal harorat +38,5 selsiyni tashkil etadi.

Mirishkor tumanining tuprog'i fizik-mexanik xossalari ko'ra sug'linok: gлина va qumdan iborat bo'lib, rel'efi tekisliklardan iborat. Yer qatlaminin maksimal muzlash chuqurligi 32 sm ni tashkil etadi.

Yer osti suvlari 15 metr chuqurlikda joylashgan.

Taqdim etilgan hujjatlarda obyekt joylashgan hududda qizil kitobga kirgan o'simlik va hayvonot olami vakillari hamda madaniy meros obyektlari mavjud emasligi qayd etilgan. Shuningdek ushbu hudud muhofaza etiladigan tabiiy hududlarga kirmasligi ko'rsatilgan.

Loyihaviy obyektning asosiy faoliyati Oltin Boshqoq mahalla fuqarolar yig'ini aholisini ichimlik suvi bilan ta'minlashdan iborat bo'lib, ichimlik suv quvurining uzunligi 11 kmni tashkil etadi.

Loyihaviy suv quvurini "Sulaymon Murodov" suv yig'ish va tarqatish inshootiga boruvchi markaziy D-250 mm li suv quvuriga ulanish kuzda tutilgan. Loyihada mavjud D-110 mm li suv quvurini to'liq yangisiga almashtirish rejalashtirilgan.

Loyihaviy obyektning qurish davrida qurilish ishlari, payvandlash ishlari olib boriladi. Obyektida payvandlash uskunasi faoliyati jarayonida atmosfera havosiga temir oksidi, marganes oksidi, kremniy oksidi va fluorid birikmalar ajralib chiqadi. Ular tashkillashmagan

holda atmosfera havosiga chiqarib yuboriladi. Shuningdek qurilish texnikalarini ishlashi davrida ichki yonuv dvigatellaridan uglerod oksidi, azot oksidi, uglevodorodlar, qurum, oltingugurt anhidrid, aldegidlar va benzapiren chiqariladi. Qattiq chiqindilardan payvandlash shlaki, temir bo'laklari, qog'oz, latta, polietilen bo'laklari va beton bo'laklari hosil bo'ladi.

Obyektda qurilish ishlarini olib borish davrida polietilen quvurlarni biriktirish uskunasi, payvandlash uskunasi, traktor, Yuklash avtomobillari, Buldozer, Vibrator, Yo'lni tekislash avtomobillari, Kompressor uskunasi, Avtokran, quvur yotqizish kranlari, Pnevmatik zichlash uskunasi, ko'chma elektr stansiya, Yuk avtomobillari va Ekskavator kabi avtomobil hamda mexanizmlardan foydalaniladi.

Chiqindilar o'z ichiga qurilish chiqindilari, metall bo'laklari, payvandlash shlaki, plastmassa idishlar, mahsulotni olib kelish jarayonida yaroqsiz holga kelib qolgan karton yashiklar, polietilen bo'laklari, shisha, latta bo'laklari, oziq-ovqat qoldiqlarini, maishiy qattiq-suyuq chiqindilarni olib, ular o'z vaqtida to'planib, hududdan shartnoma asosida tuman chiqindixonasiga olib chiqib ketish ko'zda tutilgan.

Ishchi va xizmatchilarning faoliyati davrida har bir ishchidan bir yilda 50 kg dan chiqindi hosil bo'lishini e'tiborga olinsa umumiy hisobda 1000 kg chiqindi hosil bo'lishi hisoblangan. Hosil bo'ladigan chiqindilar sanitar tozalashga ixtisoslashgan korxonalar tomonidan chiqarib ketiladi.

Obyektni qurib tiklash davrida ishchi xizmatchilarning faoliyati natijasida asosan maishiy xo'jalik oqava suvlari hosil bo'ladi. Obyektni qurib tiklash davrida o'rta hisobda bir yilda 36,5 metr kub suv iste'mol qilinishi hisoblangan. Obyektda qurib tiklash ishlarini bajarish vaqtida ko'chma biotualetdan foydalaniladi. Hosil bo'ladigan oqavalarni vaqti vaqti bilan chiqarib ketilib, kanalizatsiya tarmog'i tashlab yuboriladi. Suv quvuri va inshootlarning faoliyati davrida oqava suv hosil bo'lmaydi.

Yer manbalarini muhofaza qilish maqsadida qurilish ishlari tugagandan so'ng yer maydonida rekultivatsiya tadbirlari amalga rejalashtirilgan.

Suv quvurlari belgilangan me'yorlar talabiga kura bo'yoqlar yordamida bo'yaladi va himoya qatlamlari hosil qilinadi.

Yer maydonida qurilish ishlarini amalga oshirib bo'lingandan so'ng buzilgan yerlardan qurilish chiqindilarini tozalash hamda atrofni obodonlashtirib ko'klamzorlashtirish rejalashtirilgan.

O'zbekiston Respublikasi Ekologiya va iqlim o'zgarishi milliy qo'mitasi Davlat ekologik ekspertizasi markazi DM Qashqadaryo viloyat filiali Mirishkor tumani Oltin Boshqoq mahalla fuqarolar yig'ini hududida aholini ichimlik suvi bilan ta'minlashda ichimlik suvi tizimlari qurilishiga atrof muhitga ta'sir ko'rsatish to'g'risidagi bayonot loyihasini ma'qullaydi.

Ekspert A.Po'latov.

Ma'sul ekspert: PO'LATOV ANVAR DAVRANOVICH